

VỀ CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG Ở TÂY NGUYÊN

TS NGUYỄN THỊ TÂM

Học viện Chính trị - Hành chính khu vực III

Tây Nguyên là địa bàn chiến lược đặc biệt quan trọng về kinh tế - xã hội và quốc phòng, an ninh của cả nước; là vùng giàu tiềm năng, lợi thế để phát triển kinh tế - xã hội(1). Để Tây Nguyên phát triển toàn diện, bền vững trong những năm qua, các cấp bộ Đảng ở các tỉnh Tây Nguyên đã tập trung đẩy mạnh công tác xây dựng Đảng. Nhiều chủ trương, giải pháp cụ thể đã được tổ chức thực hiện nhằm củng cố, nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng. Vai trò tiên phong, sự năng động và hoạt động có hiệu quả của tổ chức Đảng cũng như của đội ngũ đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý trong hệ thống chính trị các cấp đã góp phần quan trọng giữ vững ổn định chính trị- xã hội, tạo môi trường cho sự phát triển kinh tế- xã hội và từng bước cải thiện mọi mặt cuộc sống của các tầng lớp nhân dân trong vùng.

1. Công tác xây dựng Đảng của các cấp bộ Đảng ở Tây Nguyên thời gian qua

Quán triệt các Nghị quyết của Đảng, các cấp ủy đã luôn chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống của cán bộ, đảng viên để nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng; quan tâm công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên thông qua việc phổ biến kịp thời các nghị quyết của Trung ương và của các cấp ủy. Các cấp ủy viên luôn nêu cao vai trò lãnh đạo, có phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống lành mạnh, hòa đồng, có tinh thần đấu tranh chống mọi biểu hiện tiêu cực. Tập thể các cấp ủy đảng đã thực hiện nghiêm quy chế, lề lối làm việc, các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng; có tinh thần trách nhiệm cao trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, ổn định tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, củng cố và xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh.

Về lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý đáp ứng yêu cầu của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Xác định nâng cao năng lực, sức chiến đấu của cán bộ là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên trong công tác cán bộ, thời gian qua cán bộ được luân chuyển đã từng bước nâng cao về kiến thức, năng lực hoạt động thực tiễn, đáp ứng cơ bản yêu cầu nhiệm vụ đặt ra. Cùng với tăng cường cán bộ từ tỉnh, huyện về cơ sở, *công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ* cũng được chú trọng, đã góp phần quan trọng vào việc củng cố, kiện toàn hệ thống chính trị ở địa phương, cơ sở. Từ khi thực hiện Quyết định 253/QĐ-TTg đến nay, Tây Nguyên đã đào tạo kiến thức về lý luận chính trị, quản lý nhà nước, chuyên môn, nghiệp vụ cho 9.705 lượt người; bồi dưỡng kiến thức về tiếng dân tộc thiểu số, kiến thức về dân tộc, tôn giáo, pháp luật, an ninh quốc phòng cho 104.260 lượt người. Trong 10 năm qua, các tỉnh Tây Nguyên đã quy hoạch trên 11 nghìn lượt cán

bộ cơ sở (trong đó có 2.600 cán bộ là người dân tộc thiểu số)(2), góp phần khắc phục tình trạng thiếu hụt và từng bước chuẩn hóa đội ngũ cán bộ cơ sở.

Đặc biệt, với quan điểm hướng về cơ sở, thời gian qua công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng tại khu vực Tây Nguyên được các cấp ủy chỉ đạo và tổ chức thực hiện có hiệu quả. Đến nay, toàn vùng Tây Nguyên có 722 đơn vị hành chính xã, phường, thị trấn với 7.741 thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố(3), đã có 3.828 tổ chức cơ sở Đảng, 13.298 chi bộ trực thuộc Đảng ủy cơ sở với 157.105 đảng viên. Việc thành lập chi bộ cơ quan xã, phường, thị trấn được triển khai, các chi bộ bước đầu phát huy được vai trò hạt nhân lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị tại địa phương. Số thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố chưa có chi bộ đảng năm 2008 là 1.341, đã thành lập mới 1.183 chi bộ, đến năm 2012 còn 559 thôn (do chia tách nên số thôn đã tăng thêm 401 thôn) chưa có chi bộ Đảng. Công tác đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên hằng năm được thực hiện nền nếp. Các tỉnh Đắk Lắk, Đắk Nông, Gia Lai đã thực hiện đề án đưa sinh viên tốt nghiệp đại học về công tác các xã khó khăn, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói, giảm nghèo, đồng thời tạo nguồn phát triển đảng viên ở cơ sở.

Qua 4 năm (2008 - 2012), các tỉnh Tây Nguyên đã kết nạp được 42.191 đảng viên mới, trong đó kết nạp ở thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố là 15.086 đảng viên (chiếm 35,75%); góp phần thu hẹp đáng kể số thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố chưa có đảng viên, chưa có chi bộ.

Nếu như năm 2008, toàn vùng còn 361 thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố chưa có đảng viên thì đến năm 2012 chỉ còn 69 (giảm 292 thôn, buôn). Cùng với việc tăng về số lượng, các cấp ủy Đảng đã coi trọng nâng cao chất lượng đảng viên mới, không ngừng nâng cao trình độ văn hóa, chuyên môn, nghiệp vụ của đảng viên mới kết nạp. Tỷ lệ đảng viên mới kết nạp là đoàn viên thanh niên tăng qua các năm: năm 2008 số đoàn viên chiếm 66,6%, năm 2009 chiếm 67,5%, năm 2010 chiếm 67,8% và năm 2012 chiếm 69,1% trong tổng số đảng viên được kết nạp. Đối với các xã vùng sâu, vùng xa, điều kiện kinh tế - xã hội có nhiều khó khăn, tiêu chuẩn để kết nạp đảng viên đã được vận dụng cho phù hợp với từng đối tượng, nhất là những già làng, trưởng thôn, những người có uy tín trong cộng đồng các dân tộc thiểu số.

Về đổi mới phương thức lãnh đạo: Xác định tầm quan trọng của việc đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng, các cấp ủy đảng luôn chú trọng đổi mới phương pháp và lề lối làm việc, nhất là chế độ sinh hoạt và nội dung các hội nghị. Trong sinh hoạt Đảng bảo đảm giữ vững nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo cá nhân phụ trách, phân công trách nhiệm rõ ràng, trên cơ sở đó từng cấp ủy viên giải quyết công việc theo đúng thẩm quyền, đúng nguyên tắc và chịu trách nhiệm đối với công việc được giao. Những chủ trương của Đảng và Nhà nước được cụ thể hoá và tổ chức thực hiện ở Tây Nguyên thông qua vai trò và hoạt động tích cực của đội ngũ đảng viên là nét chủ đạo tạo nên những đổi thay căn bản trong nếp nghĩ, lối sống và cách làm ăn của đồng bào các dân tộc Tây Nguyên.

Tuy vậy, thực tế công tác xây dựng Đảng ở Tây Nguyên vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế, bất cập: vẫn có một số cán bộ, đảng viên còn có biểu hiện không thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện, dẫn đến suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; chưa hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao. Một số tổ chức đảng chưa nghiêm túc trong việc thực hiện các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ; việc kiểm điểm, phê bình, tự phê bình, còn có tình trạng nể nang, né tránh... Phương thức hoạt động của các tổ chức cơ sở Đảng chưa thật sự phù hợp với những đặc thù của xã hội Tây Nguyên. Đây là một trong những nguyên nhân khiến hệ thống chính trị (cơ sở) hoạt động kém hiệu lực, hiệu quả.

Sự bất cập của các tổ chức Đảng ở Tây Nguyên thể hiện ở các khía cạnh sau:

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, công chức chưa được quan tâm đúng mức. Một số cán bộ, đảng viên có biểu hiện trì trệ, thiếu yên tâm công tác, làm ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động của bộ máy. Các lớp đào tạo thời gian qua nặng về kiến thức lý luận chính trị, chưa chú trọng nhiều đến kỹ năng xử lý tình huống; các lớp bồi dưỡng hiệu quả không cao. Chế độ, chính sách đối với cán bộ còn nhiều bất cập (nhất là cán bộ ở cơ sở), chưa đủ sức thu hút và giữ chân cán bộ, công chức có năng lực; biên chế, tuyển dụng cán bộ, công chức còn gặp nhiều khó khăn. Chất lượng tham mưu trong công tác bảo vệ chính trị nội bộ chưa cao, chưa chủ động, có mặt còn lúng túng. Việc phát hiện và nắm bắt tình hình chưa sâu sát, thiếu kịp thời.

Vai trò lãnh đạo của tổ chức Đảng ở một số nơi chưa được phát huy. Năng lực cụ thể hoá và khả năng vận động quần chúng thực hiện các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước còn rất hạn chế. Trình độ, năng lực đội ngũ cán bộ của cả hệ thống nói chung còn nhiều bất cập nên vừa lúng túng trong lãnh đạo, chỉ đạo... vừa có biểu hiện buông trôi, cầm chừng. Nhiều chương trình, kế hoạch còn hình thức, chưa cụ thể hóa cho phù hợp với địa phương.

Chất lượng sinh hoạt chi bộ còn thấp, công tác đấu tranh tự phê bình và phê bình, các buổi sinh hoạt chuyên đề... hiệu quả chưa cao; ở một số nơi đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên chưa thực chất. Công tác kết nạp đảng viên mới gặp nhiều khó khăn cả về nguồn lẫn cách thức, cơ chế, nhất là ở các vùng nhiều tôn giáo, dân tộc và trong các doanh nghiệp ngoài quốc doanh. Hiện nay, toàn vùng Tây Nguyên vẫn còn 69 thôn, buôn, bon, làng chưa có đảng viên và 559 thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố chưa có chi bộ đảng(4).

2. Một số giải pháp

Để nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng ở các tỉnh Tây Nguyên theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI), các tổ chức Đảng và mỗi cán bộ, đảng viên cần tập trung thực hiện tốt một số giải pháp cơ bản sau:

Một là, các cấp ủy thường xuyên chấn chỉnh tổ chức và chỉ đạo đổi mới sinh hoạt Đảng với những nội dung sinh hoạt phong phú, thiết thực, thông qua đó lồng ghép các nội dung giáo dục, rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng cho cán

bộ, đảng viên. Chú trọng công tác phổ biến, quán triệt cũng như thực hiện tốt quy định về những điều đảng viên không được làm; thực hiện tốt việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, xem đó là công việc thường xuyên, liên tục và lâu dài; chỉ đạo và kiểm tra các cơ sở trong việc xây dựng và thực hiện chuẩn mực đạo đức tại cơ quan, đơn vị. Đồng thời, thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát thường xuyên đối với cán bộ, đảng viên cấp mình để kịp thời phát hiện và chấn chỉnh những biểu hiện lệch lạc trong tư tưởng, trong hành động, tránh để xảy ra sai phạm. Tỉnh ủy các tỉnh chủ động lên kế hoạch, xây dựng tiêu chí đánh giá và tổ chức thí điểm, tổng kết rút kinh nghiệm, tiến tới thực hiện đại trà việc lấy phiếu tín nhiệm đối với cá nhân cán bộ lãnh đạo chủ chốt: bí thư, các phó bí thư và ủy viên thường vụ Tỉnh ủy, chủ tịch, các phó chủ tịch Ủy ban nhân dân.

Hai là, tiếp tục kiện toàn hệ thống tổ chức Đảng và hệ thống chính trị, bảo đảm bộ máy tinh gọn, năng động, có hiệu lực, hiệu quả. Gắn xây dựng tổ chức cơ sở Đảng với xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở; nâng cao chất lượng sinh hoạt đảng, chất lượng đảng viên theo đúng Điều lệ Đảng và phù hợp với tình hình của từng địa phương. Làm tốt công tác bảo vệ chính trị nội bộ. Trong đó tập trung chỉ đạo quyết liệt việc kiện toàn, nâng cao chất lượng tổ chức Đảng. Tiếp tục đổi mới đồng bộ các khâu của công tác cán bộ, tập trung tạo được chuyển biến trong đánh giá, quy hoạch, luân chuyển, thực hiện chính sách cán bộ. Đặc biệt là coi trọng công tác phát triển đảng viên mới, quan tâm chất lượng đảng viên, đặc biệt chú trọng phát triển đảng viên ở những thôn, buôn, bon, làng có ít đảng viên, chưa có đảng viên và trong các trường học nhằm hạn chế “tái trắng” đảng viên, tổ chức đảng. Phấn đấu đến cuối năm 2013, các thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố đều có đảng viên và đến năm 2015 các thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố đều có chi bộ Đảng.

Ba là, các cấp ủy cấp trên cần thường xuyên xuống cơ sở, phân công các đồng chí cấp ủy viên có năng lực, kinh nghiệm phụ trách địa phương còn yếu về công tác Đảng. Điều động đảng viên ở những nơi có đông đảng viên đến tham gia sinh hoạt tại các tổ chức đảng có ít đảng viên để tuyên truyền, giáo dục, vận động nhân dân thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Qua đó, bồi dưỡng quần chúng, tạo nguồn kết nạp đảng viên. Kết hợp chặt chẽ công tác đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch cán bộ ở cơ sở với việc bồi dưỡng, tạo nguồn kết nạp đảng viên mới. Thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng đảng viên mới, các lớp nhận thức về Đảng cho phù hợp với đặc điểm của từng đối tượng. Tăng cường xây dựng, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân và sự gắn bó, giúp đỡ lẫn nhau giữa các dân tộc, làm nền tảng để xây dựng, củng cố tổ chức Đảng, các tổ chức trong hệ thống chính trị ở vùng Tây Nguyên. Thường xuyên kiểm tra, giám sát việc thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước trong thực tế để có thể ngăn ngừa, hạn chế những khuyết điểm, tiêu cực, đảm bảo khai thác, sử dụng các nguồn lực có hiệu quả □

(1) ĐCSVN: Nghị quyết 10 của BCT ngày 18-1-2002 Về phát triển kinh tế - xã hội và bảo đảm quốc phòng, an ninh vùng Tây Nguyên thời kỳ 2001 - 2010

(2) [www. caicachhanhchinh.gov.vn/](http://www.caicachhanhchinh.gov.vn/)Một số giải pháp củng cố, kiện toàn chính quyền cơ sở vùng Tây Nguyên.

(3),(4) Trang tin điện tử của ủy ban dân tộc, Phước An: Công tác kết nạp đảng viên, xây dựng tổ chức Đảng tại thôn, buôn, bon, làng, tổ dân phố các tỉnh Tây Nguyên, ngày 18-9-2012.